

Edsbro hembygdsförening verksamhet (från Casten)

Om inte hela byn skall bli en hembygdsgård har hembygdsföreningen en uppgift. Därför har vi ganska handgripligt engagerat oss i Edsbro's nutid och framtid. Mest uppmärksamhet har några små praktiska insatser för ett trevligare centrum i byn fått.

Man kan säga att det började med att hembygdsföreningen satte ut bänkar och bord vid affären och en papperskorg, eftersom kommunen ingenstans tillhandahåller detta åt oss. När räcket vid parkeringen kördes ner, när skräpet svämmade över, när buskaget på refugen skymde sikten grep vi in. Lite mer gör vi också. Vem tömmer latrintunnorna vid den enda offentliga toan om inte ledamöter i vår styrelse, när nu kommunen inte ägnar sig åt sånt här ute på vischan?

Den lilla orten har inte så mycket annat att konkurrera med än trivsel. Attraktivitet handlar i hög grad om subjektiva upplevelser: Att samhället är vackert, välvårdat, tryggt. Den lokala kulturen måste vara välkomnande snarare än sluten. Därför menar vi att bygdens trivselvärden är grunden för en positiv framtid för hela vårt Edsbro.

Det ena har gett det andra. Nu har vi börjat formulera ett framtidsprogram för Edsbro inför kommande politikerbesök. Där hävdar vi inte att kommunen skall bekosta en mängd nya verksamheter, men kommunledningen och tjänstemännen måste bli mycket mer lyhörda för Edsbrobornas behov och önskemål. Kommunens engagemang och planer ger signaler om ortens framtid, något som påverkar framtida företag och inflyttningar. Signalerna måste lysa grönt, inte rött eller ett likgiltigt blinkande gult.

Samtidigt är programmet en ansträngning att mobilisera alla lokala resurser. Den lilla ortens framtid bestäms av hur man möter alla samtida förändringar. Edsbro behöver erbjuda bra villkor för boende, fritid och arbetspendling. Det är idag boendet, inte arbetet, som skapar de starkaste banden till orten. Av befolkningen i aktiv ålder bil- eller busspendlar de flesta många mil till jobb.

För ortens framtid måste fördelarna med att välja Edsbro uppväga nackdelarna med resor och (i vissa fall) sämre service. Fördelarna tror vi ligger framförallt i den gemenskap mellan människorna som kan uppstå på en liten ort, och i närheten till fina natur- och kulturmiljöer. Alltså gäller det att spinna på de trådarna.

Vi skall utgå från det vi har. Edsbro har en tusenårig historia och en kyrka mitt i byn. Där har oavbrutet pågått verksamhet i 800 år - det är ett starkt kulturarv. Kring kyrkbacken och bruket finns en äldre bebyggelse värd att vårda. Den offentliga servicen med barnomsorg, skola, distriktssköterska och hemtjänst, är viktig och fungerar väl. Den skall försvaras.

Det är viktigt att alla inser att det är vi själva som skapar vår miljö. Utan alla aktiva föreningar vore Edsbro socialt fattigt. Det rika föreningslivet har en avgörande betydelse - PRO, Hembygdsföreningen, Röda Korset, kyrkan, bygdegården, skytteföreningen, revyn, ridklubben, idrottsföreningen, m. fl. ger liv åt byn, när lantbruk, järnväg, banker, macken, m m lagt ner.

Runt tätorten finns ett flertal fritidshusområden. Vi konstaterar att kulturen kring fritidsboende förändrats och en ny generation håller på att ta över som saknar den äldres förankring i livet på landet. De yngre har nya krav på fritiden - mer organiserade upplevelser och tillgång till

anläggningar. En tillrättalagd och underhållande fritid. Utan lite vägledning vet inte alla vad man kan göra i naturen. Här kan hembygdsföreningen bjuda till lite. De fritidsboende är en viktig del i ett levande samhälle – men konkurrensen om deras tid och intresse hårdnar. Ipad och andra falska gudar skall inte få ta hem spelet!

I vårt programutkast finns konkreta uppslag riktade till alla – bofasta, fritidsboende, politiker, näringsidkare och föreningar. Några exempel ur en lång lista:

- Inrätta en arbetsgrupp för Edsbro utveckling med relevanta förvaltningar i kommunen
- Planering och skötsel av området kring skolan-kyrkan-affären.
- Tryggare trafikmiljö för gående och cyklande generellt och särskilt vintertid.
- Planering av attraktiv tomtmark, undersöka intresset för ett företagshus.
- Miljövänlig uppvärmning (p g a lokalt förbud mot berg/jordvärme)
- Undersöka etablering av bensinmack ev. i kooperativ form.
- Propagera för enskilt ansvar för ”trivselsmiljön”, städning, röjning av utsikter m m
- Stimulera aktivt jordbruk och djurhållning; bevara lantbrukets byggnader och miljöer.
- Stärk Roslagens kyrkor som besöksmål genom samlad information till turister.
- Naturaktiviteter – vandringsled, naturstig, observationsplatser vid Natura 2000 området.
- Ungdomslokal, crossbana, ungdomsboule, fritt ungdomsfiske.
- Utnyttja idrottshallen för fler aktiviteter riktade mot alla Edsbrobor (även fritidsboende).
- Stimulera föreningar att engagera fritids- och fastboende ungdom i sommaraktiviteter.
- Etablera en gemensam aktiv hemsida för alla Edsbroanknutna aktiviteter.

Att vi intresserar oss för lokala samhällsfrågor betyder inte att våra traditionella uppgifter som hembygdsförening blir mindre viktiga. Självfallet är hembygdsgården en viktig samlingsplats för Edsbroborna. Det traditionella sommarfesterna är en del av det som är Edsbro. Arbetet med hembygdsvetenskap innebär att vi håller liv i berättelserna om det historiska Edsbro. Allt är viktiga ingredienser i ett levande samhälle.